

Otázka: Tlusté střevo

Předmět: Biologie

Přidal(a): Mili

Vyprazdňování a poruchy vyprazdňování

1. *zácpa*

2. *průjmová onemocnění.*

3. *Polypy, nádorové onemocnění, prevence*

1. Zácpa - obstipace

- menší počet stolice než 3 týdně, nebo vyprazdňování jednou za 3 dny

- složitý problém, mívá více příčin

a) primární - funkční nebo habituální (návyková)

- dojde k porušení vyprazdňovacího reflexu
- vliv špatných stravovacích návyků (málo vlákniny a tekutin)
- nedostatek pohybu
- stres, zadržování stolice

b) sekundární

- příznak onemocnění (neurologické, endokrinní, mechanická překážka)

Dělení podle reakce střeva na vyvolávající příčinu

a) atonická

- ochablá střevní svalovina, spomalení pohybu střeva
- objevuje se v celé populaci (neaktivní lidé, senioři, při snížené funkci štítné žlázy, při depresích)

Léčba:

- zvýšit příjem vlákniny (30g/den) a vody
- pít teplý nápoj na lačno

- zvýšení pohybové aktivity
- nácvik defekačního reflexu
- projímadel využíváme až po selhání výživových opatření
 - Laktulóza, projímavé minerální vody (Zaječická, Šaratica), bylinný čaj - list seny, Karlovarská sůl, lněné semínko,...

b) spastická

- nadměrná střevní dráždivost
- u mladých žen, v těhotenství, po porodu, vliv psychiky
- střevo je v křeči

Léčba:

- dle příčiny, nenadýmavá strava s nižším obsahem vlákniny - **d.č. 2**

2. Průjmová onemocnění - diarrhoea

a) infekční

- virové gastroenteritidy (rotaviry, adenoviry)
- bakteriální gastroenteritidy (kampylobakterie, salmonely, shigelly)

b) neinfekční

- vliv malabsorpce
- funkční průjmy, stres, cestování
- vliv léků (antibiotika)
- potravinové alergie
- osmotické průjmy (fruktóza, sorbitol)

Průjem:

- příznak choroby
- časté vyprazdňování (více jak 3x za den)
- řídká stolice, bolest
- u těžších průjmů rozvrat homeostázy, dehydratace
 - podává se rehydratační roztok (s ionty a glukózou)
- léky - antidiarhoika (živočišné uhlí, endiaron)

3. Polypy, nádorová onemocnění, prevence

Polypy tlustého střeva

- vyvýšenina, výrostek nad úroveň střeva

- rozeznáváme nádorové a nenádorové

Rakovina tlustého střeva - kolorektální karcinom

- jedno z nejčastějších nádorových onemocnění (ČR - prvenství)

Příznaky

- do určitého stádia nejsou
- při výskytu polypů (polypóza) - nutno sledovat (může to být prekancerózní stav)
- bolesti břicha, nadýmání, křeče, únava, slabost, ztráta hmotnosti, poruchy vyprazdňování
- krvácení ze zažívacího traktu (může, ale nemusí být vidět), krev ve stolici

Léčba

- počínající stadium lze léčit úspěšně
- chirurgické odstranění - kolonostomie (umělé vyústění tlustého střeva mimo tělo na stěnu břicha)
- chemoterapie, radioterapie, biologická léčba

Dietoterapie

- pooperační výživa, pak d.č.5 (asi 2 měsíce), postupně racionální strava
- doplňujeme stravu sippingem

- při kolostomii - stravovací režim zlepšující pravidelné vyprazdňování, dostatek tekutin

Prevence

- úprava životního stylu
- dostatek zeleniny, ovoce, vlákniny
- nekouřit, nepít alkohol, nejíst uzeniny a přepalované tuky
- do jisté míry je rakovina TS geneticky disponovaná
- od 50 roku - test na okultní krvácení (screening)